

Čtení ze Skutků apoštolů, 2, 1-12

Co to má znamenat?

Benedikt z Nursie z 5. století, Cyril a Metoděj z 9. století, Brigita Švédská a Kateřina Sienská z 14. století, Edita Steinová z 19. století – ti všichni stojí dnes kolem nás a tvoří kruh křesťanů, kteří se na nás prosí a tázajíce dívají. Skrze svou víru přinesli spojení v Kristu mnoha lidem různých zemí – jako řeholnice a řeholníci, kněží a biskupové. Různými cestami či způsoby propojili země a kultury a tím předtvořili Evropu tak, jak ji zažíváme a vnímáme dnes. Vzhledem k volbám do Evropského parlamentu, které stojí před námi, je to příležitost národy v Evropě znovu přiblížit nebo naopak vzdálit. A to je zásadním tématem naší pouti, která se v těchto dnech koná v Mariazell. Připutovali jsme sem, abychom u milostného obrazu „Velké Matky Rakouska“ prosili za jednotu Evropy a národů světa. Již od 12. století sem putovali křesťané, počínaje markrabětem Jindřichem Moravským, který zde zakusil uzdravení své nemoci a k počtě Matky Boží v roce 1200 nechal zbudovat románskou kapli. Král Ludvík I. Uherský a mnoho dalších ctitelů Panny Marie financovali dle svých možností umělecká díla, aby toto místo křesťanům přiblížili v jeho významu. Dodnes obdivujeme tyto umělecké skvosty a skrze ně tušíme lásku k Panně Marii, která se po generace projevuje skrze dary a příspěvky.

Když se dnes díváme na patrony Evropy, kteří díky svému rozličnému charisma působili v evropské církvi, pak tušíme něco z Boží moci a síly Ducha svatého, která se ukazuje již ve čtení Skutků Apoštolů. Padesát dní po Zmrtvýchvstání Ježíše Krista se shromáždili apoštolové v Jerusalémě. Na jiném místě referují Skutky apoštolské, že se k modlitbě v domě shromáždila také Maria a jiné ženy a bratři. Z kruhu apoštolů vybrali Matouše, aby znovu doplnil počet Dvanácti, který byl určen a započat Kristem. A strhl se zvláštní hukot z nebe, jako když se žene prudký víchř a objevily se ohnivé jazyky, které se rozdělily na všechny přítomné a ukázali, že vane Duch svatý, což se projevilo v kázáních apoštolů, Marie, žen a bratří. Skutky Apoštolů nedělají nejdřív žádný rozdíl, neboť všichni obdrželi dary svatého Ducha a kázali – tak čteme. Později se však stal charismatickým kazatelem hlavně Petr, rybář od Genezaretského jezera, který možná ani neuměl číst a psát, ale který ohromil svými znalostmi Písma, když v následujícím kázání citoval proroka Joela těmito slovy: „Vaši synové a vaše dcery se stanou proroky, vaši jinoši budou mít vidění a vaši starci budou mít prorocké sny.“ (Joel, 3,19) Tento jazykový zázrak je protipólem zmatení jazyků při stavbě babylónské věže. Lidé tehdy věděli, že kazatelé jsou z Galileje, a proto se podívovali nad tím, co během této komunikace zažili – jednotné porozumění přes rozdílné mateřské jazyky posluchačů a posluchaček.

Co to má znamenat? Tato otázka na konci našeho biblického textu v novém německém překladu Bible nás může provázet tímto dnem – neboť je to otázka, kterou si musí položit iniciátoři této poutě a jistě si ji už i položili. K čemu slouží poutě k Matce Boží Marizellské? Jde o zázrak, který se dnes nebo zítra stane a také tady (jako tehdy v Jerusalémě) bez tlumočnicků porozumíme tomu, o čem např. nyní hovořím v německém jazyce? Naše víra je sice velmi silná, ale myslím, že až o takový zázrak organizátorům nešlo. Co to má znamenat? Mám na mysli spíše prožitek toho, co v nás bylo započato již v okamžiku našeho křtu: skrze přiznání se ke Kristu, skrze společný křest a biřmování, skrze společenství ve slavení eucharistie a v radosti ve víru v Matku Boží jsme již spojeni. Tak jako ostatní věci v našem životě víry, potřebujeme chvílemi čas a místo k připomenutí toho, co nás již spojuje. Všechna pamětní místa – náboženská nebo světská mají hlubší smysl, připomínat to již

dosažené. Dnes to bude viditelné díky tomu, že katolíci různých zemí se spojili, aby nezávisle na zemích původu a v různých jazycích, tak jak jsme to i my nyní na úvod naší pobožnosti německy a česky již učinili – zpívali k chvále boží. To není žádné babylónské zmatení hlasů, nýbrž chvála Boha, kterou různými jazyky, ale stejnou melodií, vyjadřujeme naše vyznání víry. Ten, kdo společně oslavoval Boha a Matku Boží, je neschopen nepřátelství a hádek. Jak velmi si přeji během těžkých diskuzí vně i uprostřed církve společný zpěv a modlitbu. Jsem rád, že program našeho společenství německých biskupů na jaře a na podzim vždy začínáme mší svatou a hodinou modlitby. Jsem rovněž potěšen, že se stává běžnou praxí začínat a končit společná setkání ve farnostech úvahou nad Písmem a modlitbou. Mnoha lidem se to může zdát jako samozřejmé, ale tento zvyk občas upadá do zapomnění a myslím, že potřebuje obnovit. Společným rozjímáním nad Písmem vzniká jiný náhled na problém. Možná existuje v našich farnostech problém s lidmi jiné národnosti a kultur, kterému musíme čelit. Právě nedávno jsem zažil, že na Velikonoční pondělí během jedné mše svaté byla v kostele více jak třetina katolíků, kteří neuměli německy a pravděpodobně přišli z prostředí byzantského ritu. Chtěli za svého zemřelého příbuzného z Iráku nechat sloužit mši, ale neměli žádného kněze svého ritu. Proto přišli na mši svatou, kterou jsem sloužil v ritu římsko-katolickém. Bylo mi velmi líto, že se na mši nemohli podílet jako členové farnosti našeho dómu. Domnívám se, že zde vzniká úkol pro farnosti a vedení biskupství. Jak můžeme těmto katolíkům v Erfurtu pomoci, aby mohli mši svatou sloužit ve svém ritu? To téma není pro mě pouze teorií. Byla to praktická a skutečná zkušenost, ze které jsem byl bezmocný. Takto to ale nemůže zůstat.

Co to má znamenat? Jsme obklopeni svědky víry, kteří ve své době žili následováním Krista a kteří svými osobními dary Ducha svatého přispěli k požehnání církve a společnosti. Dnes nám říkají: nejen v 5., 9., 14. a 19. století bylo svědectví víry žádoucí a možné. V každé době jsme my křesťané pozváni Kristem, abychom hledali své dary a využili je. Ne vždy se nám podaří být zapsáni do velkého kalendáře svatých a patronů Evropy, ale nikdy nesmíme říci: To neumíme. Jistě to nezvládneme pouze vlastní silou, ale stejně jako apoštolové, ženy, sestry a bratři v Jeruzalémě vše můžeme v síle Ducha svatého.

Každý rok mám tu čest seznámit se s lidmi, kteří jako dospělí začali žít jako křesťané. Někteří jsou již nějakou dobu na své životní pouti, ale jednou si řekli: Buď teď, nebo nikdy. Tento rok jsem mohl ke křtu doprovázet jednoho šedesátiletého muže, čtyřicetiletou ženu a čtyřicetiletého muže. Každý týden ke mně chodili, abychom mluvili o víře a abychom se předtím i potom společně modlili a zpívali. Konečně jsem to dokázal – řekli všichni po Velikonoční noci. Ona šedesátiletá žena je nyní jednou ze čtyř katolíků ve své vesnici, která má pouze 64 obyvatel. Po celých 18 let hledala katolickou církev a nyní ji našla. Jedna žena ze sousední farnosti se nabídla stát se její kmotrou. Doposud neměly tyto ženy spolu nic společného. Nyní k sobě patří ve víře. Různí lidé tak zakoušejí, jak silně Bůh působí v jejich životě.

To, co naši patroni Evropy a mnoho dalších křesťanů vykonalo, je v očích mnoha lidí nesmyslné a nepotřebné. Nemůžeme počítat s tím, že všichni lidé budou tleskat, pokud do našeho života vneseme měřítko Ježíše Krista, ale můžeme si být jisti, že toto jednání nás učiní blahoslavenými – zejména tehdy, pokud nás to bude stát život.

Vím, že pozvání k poznání víry často zaniká v lomozu reklam a nejnovějších hitů. Vím, že přírodní vědy mnohem spíše naleznou uznání a pozornost než dobrá zpráva o příchodu Božího království včetně poselství, že toto Boží království je už nyní patrné skrze mír, spravedlnost a ochranu stvoření. A přesto jsem přesvědčen, že bych toto poznání víry

nechtěl ztratit, protože se s ním lépe žije. Když skončí přátelství nebo člověk nedosáhne vytčených cílů, když naše plány zkříží nemoci nebo touha po bezpečí a lásce nenajde odezvu, pak pomůže poznání: Bůh stojí při mně. Je zde i tehdy, když můj život zastíní mraky. Rád také poukážu na to pozitivní, co mi poznání Boha přineslo: Člověk je jako Boží stvoření sám o sobě cenný. Nestává se cenným svými výkony nebo uznáním nebo díky práci a penězům. V mém dětství a mládí jsem se naučil v socialistické škole toto: Abys byl pro společnost cenný, musíš něco dokázat.“ Víra osvobozuje od strachu ze selhání. Toto poznání přeji sobě a všem lidem, které mohu vést.

Srdečně bych chtěl pozvat k životu z víry – z poznání osobní ceny z důvodů naší přítomnosti, kterou chce Bůh. Nikdo není na světě náhodou. Nikdo není nahraditelný a nikdo nemůže být vyměněn. Každý je skvostem, který Bůh nechce postrádat. A tento skvost mého života je součástí velkého uměleckého díla, kterému říkáme stvoření. Je to pestrá rozmanitost jazyků a kultur, která však umožňuje najít v síle Ducha svatého jednotu. A říkám sobě i vám všem – to je opravdu dobrá zpráva.

Na přímluvu Matky Boží z Mariazell ať se nám daří tvořit a posilovat jednotu ve víře, naději a lásce. Amen.